

รู้ใหม่ว่า... ไล่เดือนช่วยลดโลกร้อนได้

กิจกรรมการจัดการขยะของเทศบาลตำบลเวียงพร้าว และโรงเรียนพร้าววิทยาคม จ.เชียงใหม่

“เวียงพร้าว” เมืองเล็ก ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ที่อาจไม่ค่อยมีใครรู้จัก แต่คุณรู้ไหมว่าเมืองเล็ก ๆ แห่งนี้ก็มีปัญหาเรื่องขยะ น้ำเสีย และสภาพอากาศที่แปรปรวนด้วยเหมือนกัน แม้จะไม่มากเท่าเมืองใหญ่ โดยปัญหาที่เราให้ความสำคัญในขณะนี้คือ “ปัญหาขยะ” ซึ่งเป็นปัญหาที่เราคาดว่าจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนเพิ่มขึ้นในอนาคต... และตอนนี้เราพบแนวทางการหนึ่งที่ใช้แก้ปัญหาได้บ้างแล้ว อยากรู้ไหม... สิ่งนั้นคืออะไร???

ก่อนอื่น ขอเล่าทำความเข้าใจไปเสียประมาณเดือนกันยายน 2550 นี้ ๆ จากเทศบาลตำบลเวียงพร้าวพร้อมด้วยคณะครู และน้อง ๆ นักเรียนจากโรงเรียนพร้าววิทยาคม จำนวน 15 คน ได้เดินทางเข้าร่วมศึกษาดูงานที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่ เพื่อศึกษาวิถีการกำจัดขยะโดยใช้ไล่เดือน ซึ่งในครั้งนั้นเราได้แนวทางการดำเนินการแก้ปัญหาขยะในเบื้องต้นของเรากลับมากด้วย

แล้วไล่เดือนกำจัดขยะได้อย่างไร!!! หลังจากที่ได้แนวทางดำเนินการ เราได้ให้พี่น้อง ๆ แยกน้ำพร้อมทิ้งงานลดเมืองร้อนที่ได้สมัครเข้ามาทำงานร่วมกันประมาณ 10 กว่าชีวิต ลงมือสร้างบ่อขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 เมตร จำนวน 5 บ่อ โดยที่แต่ละบ่อใส่ไล่เดือนพันธุ์อาฟริก้า จำนวน 2 ปีต (ประมาณ 250 ตัว) ทุก ๆ วันศุกร์ เราจะนำขยะอินทรีย์เช่น เศษผักผลไม้ จากตลาดสดเทศบาลและที่บ้านของน้อง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงเทศบาลใส่ลงในบ่อที่มีไล่เดือนบ่อละ 2 กิโลกรัม... ใน 1 สัปดาห์ ไล่เดือนจำนวน 2 ปีตในบ่อสามารถกำจัดขยะอินทรีย์ได้ 2 กิโลกรัม เราทำ 5 บ่อก็กำจัดได้ 10 กิโลกรัมต่อสัปดาห์ ฉะนั้น 1 เดือนก็กำจัดได้ 40 กิโลกรัม ตอนที่เราดำเนินการมาเป็นเวลา 7 เดือน (ต.ค. 2550-เม.ย. 2551) กำจัดขยะอินทรีย์ไปแล้ว 280 กิโลกรัม คิดเป็นปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ลดลงได้ 28 กิโลกรัม... ลองคิดเล่น ๆ ดู ถ้า 1 ปี จะลดปริมาณขยะไปได้เท่าไร และถ้าปริมาณไล่เดือนเพิ่มขึ้นก็จะสามารถกำจัดขยะได้มากขึ้นด้วย...

ขณะนี้ทางทีมงานลดเมืองร้อนเวียงพร้าวได้ทำการขยายพันธุ์จำนวนไล่เดือนให้มากขึ้น ซึ่งในปีต่อไปเราตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มพื้นที่ในการกำจัดขยะด้วยไล่เดือน โดยเราจะให้ชุมชนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

---“เมืองของเรามีค่าตอบแทนของการกำจัดขยะคือไล่เดือน แล้วเมืองของคุณล่ะมีค่าตอบแทนหรือยัง?”---

เกร็ดเล็ก ๆ สำหรับผู้สนใจเลี้ยงไส้เดือนเพื่อกำจัดขยะ

นอกจากไส้เดือนจะกำจัดขยะได้แล้ว เรายังได้ผลผลิตจากไส้เดือนคือ ของเหลวจากไส้เดือนและมูลไส้เดือนที่สามารถนำไปใช้เป็นปุ๋ย โดยในของเหลวและมูลนี้มีปริมาณธาตุอาหารที่พืชสามารถนำไปใช้ได้ และมีจุลินทรีย์จำนวนมากที่เป็ประโยชน์ต่อพืช